

Posició dels Quatre Motors sobre la futura Política europea de Cohesió

Els Quatre Motors per Europa, agrupació interregional que reuneix les regions de Baden-Wurtemberg, Catalunya, Llombardia i Rhône-Alpes, treballa des de fa més de 20 anys per a la projecció europea i internacional dels seus actors socio-econòmics, científics, acadèmics, culturals, així com dels seus ciutadans. Des dels seus orígens, els Quatre Motors promouen el paper de les regions en la construcció europea. El conjunt d'aquestes regions representa més de 33 milions de persones (el 6,6% de la població de la UE), el 7,8% del PIB europeu i són líders en els àmbits econòmic, d'investigació i de l'ensenyament superior.

Arran de la publicació de les conclusions del cinquè informe sobre la cohesió, els Quatre Motors per a Europa presenten de manera conjunta les seves prioritats per tal que la Unió Europea adopti una política de cohesió eficaç i alhora ambiciosa la qual li permeti donar resposta als reptes als quals s'exposen les nostres regions. Aquesta política hauria de permetre un desenvolupament econòmic equilibrat, basat en la innovació i el reforçament del potencial d'Europa a l'hora de fer front a la competència internacional.

En aquest sentit, els Quatre Motors per a Europa:

- es feliciten per l'aprovació per part de la Comissió Europea del cinquè informe sobre la cohesió, que pot aportar noves perspectives a l'hora de dissenyar la futura política de cohesió europea;
- subratllen la influència positiva generada pel finançament de la política de cohesió en el finançament nacional i regional, el qual contribueix a enfortir la cohesió econòmica, social i territorial i al desenvolupament de la innovació i la competitivitat regional;
- s'oposen a qualsevol intent de renacionalització o sectorialització de la política de cohesió;
- desitgen que la política de cohesió continuï orientada en el futur cap a totes les Regions europees per reforçar la cohesió, la competitivitat i la solidaritat europea a totes les regions. De fet, les regions encabides dins l'actual Objectiu "competitivitat i ocupació" constitueixen els motors d'Europa i el seu creixement econòmic beneficia tot el conjunt del territori europeu. Aquestes regions són alhora les més afectades per la crisi. Una forta intervenció europea en aquests territoris garanteix la visibilitat d'Europa als ulls dels ciutadans i permet la construcció d'una Europa que els beneficiï;
- tot i que els fons de la UE han de centrar-se en les regions més dèbils d'Europa, els Quatre Motors confien que aquesta concentració sigui flexible i disminueixi en el temps amb la posada en pràctica d'una condicionalitat equivalent a la dels altres objectius de la política de cohesió;

Estratègia UE 2020:

- desitgen que la contribució de la política de cohesió a l'aplicació de l'Estratègia de la UE 2020 no qüestionï el principi de subsidiarietat, donat que són les Regions les que, en el marc de les prioritats definides a nivell europeu, han de decidir les seves pròpies estratègies de desenvolupament, basant-se en una anàlisi de les seves necessitats;
- donen suport al mecanisme de concentració de fons en un número reduït de prioritats, sense posar en perill el principi de subsidiarietat;

Un enfocament integrat de la política de cohesió:

- donen suport a l'enfocament integrat de la política de cohesió, ja que és impossible separar els diversos aspectes del desenvolupament: la innovació en totes les seves formes, la recerca, la formació, però alhora també el desenvolupament rural, la conservació dels recursos del medi ambient i la biodiversitat, la qualitat i el nivell de serveis als usuaris i el rendiment del sistema de transports;
- consideren essencial millorar la complementarietat entre les diferents fons de finançament de la UE, com per exemple els fons europeus per a la recerca i els fons estructurals;
- acullen favorablement que el marc estratègic comú proposat a les conclusions de l'informe sobre la cohesió englobi els Fons de Cohesió, el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE) i el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER);
- insisteixen que el FSE hauria de regir-se pel mateix reglament que els altres Fons Estructurals, la qual cosa permetria fer un major ús de les sinèrgies entre aquests fons i l'ús més regionalitzat del FSE;
- desitgen, per tant, que els eixos 3 i 4 de desenvolupament del FEADER es coordinin millor amb els fons FEDER;
- desitgen, igualment, millorar la flexibilitat en la gestió dels Fons Estructurals i especialment permetre la transferència, en cas de dificultats d'absorció i de manera excepcional, de la part no utilitzada d'un fons estructural a un altre;

Un enfocament diferenciat envers els territoris:

- consideren que el PIB ha de continuar sent l'únic indicador a l'hora de distribuir els fons de la política de cohesió. Tanmateix, els Quatre Motors encoratgen la Comissió a considerar indicadors alternatius en la seva avaluació com un índex de benestar, un índex d'accés a les infraestructures i als serveis públics, així com els índexs ja inclosos dins els objectius de l'Estratègia UE 2020;
- recorden la importància dels objectius de cohesió econòmica, social i territorial de la Política Regional europea. En aquest sentit, s'han de dur a terme esforços addicionals en els àmbits relatius a la innovació, la recerca i el desenvolupament de les PIME;

- es feliciten que dins les conclusions del cinquè informe sobre la cohesió s'hagi tingut en compte un enfocament diferenciat en funció dels territoris, especialment de les zones urbanes i periurbanes (relacions entre les zones urbanes i rurals) o d'aquelles zones amb dificultats naturals permanents, com les muntanyes i les zones frontereres.

La cooperació territorial:

- donen suport a l'objectiu de "cooperació territorial", en tant que aquest aporta un veritable valor afegit europeu a l'hora de situar la regió al centre d'una xarxa internacional indispensable per tal de potenciar el seu atractiu a escala mundial, i en particular per desenvolupar la internacionalització dels seus "clusters";
- subratllen la importància de fer més operativa l'Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT) mitjançant la revisió del seu reglament, simplificant la seva aplicació, reduint el marge de maniobra dels Estats Membres i permetent-li gestionar directament programes de cooperació transfronterera al nivell NUTS 2 per cobrir tot el territori de les Euroregions que s'han creat a Europa en els darrers anys;
- agraeixen la possibilitat oferta per l'article 37-6B de finançar, en el marc del programa operatiu regional, un component de cooperació territorial, alhora que es reforcen els vincles entre els programes principals i l'objectiu de la cooperació territorial;
- es lamenten que les conclusions del cinquè informe sobre la cohesió es comprometin tan poc sobre el futur de la cooperació territorial;
- reclamen que es garanteixi la participació dels ens regionals en els procediments de selecció, gestió i seguiment dels projectes finançats per a cada programa operatiu de cooperació territorial;
- manifesten el seu desig que s'apliqui algun tipus de condicionalitat per a aquells països que no formen part de la Unió Europea (com ara Suïssa), per tal que totes les parts interessades a participar als projectes finançats pels programes de cooperació territorial hagin de respectar el mateix marc regulador;
- sol·liciten que els procediments d'alliberament d'ofici, en el marc de la cooperació territorial, siguin menys estrictes que amb els altres programes de la política de cohesió;

Un enfocament equilibrat de la política de cohesió:

- consideren que per millorar l'eficàcia de la Política de cohesió, les institucions europees, d'acord amb les regions europees, haurien de simplificar i harmonitzar els procediments i controls inherents a la utilització dels diferents Fons Estructurals. La càrrega administrativa que suposa la participació en projectes finançats per la política de cohesió no hauria de desencoratjar les PIMEs en el respecte del principi de proporcionalitat, segons el qual "el contingut i l'acció de la Unió no han d'excedir el necessari estipulat per assolir els objectius de la Comissió";
-

- proposen centrar els projectes finançats per la política de cohesió en la qualitat i substituir la part innecessària de control a posteriori per un control basat en les quantitats assignades i els resultats;
- desitgen que els procediments de pagament anticipat efectuats per la Comissió Europea a començaments d'any s'augmentin i es millorin. En aquest sentit, la Comissió Europea controlarà, via una avaluació *ex post*, que els avançament es corresponguin amb les despeses certificades;
- aproven la flexibilització de la regla sobre el procediment d'alliberament d'ofici N+2 durant el primer any del període de programació;
- es mostren favorables al desenvolupament de nous instruments d'enginyeria financera, però remarquen la necessitat d'atorgar una major flexibilitat, sobretot en el relatiu als criteris d'elegibilitat i aplicació. Tanmateix, els Quatre Motors per Europa reclamen que aquests instruments haurien de concentrar-se en determinats actors, com ara les PIME, i que aquests no poden ni han de constituir un substitut de les subvencions;
- recorden, també, que seria convenient desenvolupar un reglament comunitari únic dedicat a tots els instruments d'enginyeria financera de la Unió Europea;
- consideren que la Comissió Europea, i en particular la Direcció General de Política Regional, hauria de ser capaç d'oferir, en base a la interpretació de les normes, assessorament i informació amb suficient antelació a totes les autoritats de gestió, ja siguin nacionals o regionals, per tal de reforçar la seguretat jurídica i evitar ajustaments ex post que puguin resultar costosos i difícils d'implementar;

Una governança renovada:

- desitgen poder gestionar directament la totalitat dels Fons estructurals assignats al seu territori i consideren que el paper de Baden-Wurtemberg en l'elaboració de les prioritats regionals, en la gestió dels Fons Estructurals, així com la seva aplicació, és un molt bon exemple a seguir;
- recomanen que es reforci el paper de les regions en la governança multinivell, mitjançant les associacions per al desenvolupament i la inversió els quals associïn els diferents nivells de govern (la Unió Europea, l'estat i les regions). Aquest fet facilitaria el paper de les Regions a cada etapa de la programació, des de l'elecció de les prioritats fins a la seva execució i avaluació. De fet, són les Regions les que es troben en millors condicions per desenvolupar les polítiques més efectives per al seu territori. La Política de cohesió no ha de limitar-se a una subsidiarietat vertical, sinó que també ha de comportar una responsabilitat compartida entre els diferents nivells de governança, donant lloc a un contracte que permeti la participació equilibrada de cadascun d'aquests actors;
- desitgen, igualment, que hi hagi un seguiment per part dels Estats membres mitjançant la creació d'un Consell formal de política territorial (Política de cohesió) que es recolzaria en l'avaluació de les polítiques. Aquest fòrum de discussió entre els Estats membres servirà per donar lloc a resultats vinculants jurídicament per a la Comissió Europea, contribuint alhora a l'intercanvi de bones pràctiques entre els Estats membres;

- consideren que convindria reforçar la capacitat de mobilització dels actors territorials a través de l'execució de projectes experimentals els quals permetin una participació innovadora d'aquest tipus d'actors mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació;

Un pressupost d'acord amb les ambicions europees:

manifesten el seu desig que el pressupost destinat a la Política de cohesió en les futures perspectives financeres continuï sent igual de significatiu en relació a l'evolució del producte interior brut europeu, que l'assignat durant el període 2007-2013, per tal de garantir que totes les regions europees rebin fons suficients per assolir els objectius que es fixin elles mateixes a l'hora de contribuir de manera eficaç a l'èxit de l'Estratègia UE 2020

Dr. Wolfgang
RHEINART
Ministre d'Affers
Federals, europeus i
Internacionals del
Land de Baden-
Württemberg

MH.Sr.Artur MAS
President de la
Generalitat de
Catalunya

Sr. Paolo ALLI
Subsecretari de la
Presidència de la
Regió de Llombardia

M. Jean-Jack
QUEYRANNE
President de la Regió
Rhône-Alpes